

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fél évre	5— K
Negyed évre	2.50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvétetnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. sz. Telefon 116.

Feladás szerkesztő és lapfajdos: Meskó Zoltán.

Tollharcot

vív városunkban a másík két lap. Ismeretes a tisztelt olvasók előtt az eset, eléggé fontos tárgy körül csoportosultak az érvek és ellenérvek. Eddig rendjén lett volna a dolog, azonban az egyik lap cikkirója egy elegáns, hirtelen mozdulattal, egy közlegyintéssel átterrelte a nagyfotosságu ügyből folyó polemizálást a legközönségesebb személyeskedésre. A megtámadott fél védi magát és szintén nem keztüös kézzel simogatja az ellenfél dicsfényben ragyogó hajfürtjeit.

Eldobta az egyik fél a komolyság áldarcát, személyeskedni kezdett, ezt megkontraíza a támadott. Ime előttünk virít a vidéki újságírás átká. Nagyokat ugranak a vidékiek, ha a fővárosi lapok az ilyen alkalmakor a vidéki sajtóban megjelenő „tollharcokból” idézeteket közölnek különféle humoros címek és alcímekkel. Folyton úti-veri mellét a komoly pártlap, hogy ime itt az alkalom a komoly sajtót megvédeni az avatatlanságtól, hogy nem szabad a „mucsa”ba sülyedni a nagyhivatásra rendelt sajtóorgánomoknak. És amint kínálkozik a legeiső, a legkisebb alkalom, bekapaszkodik minden szóba, közgyűlési felszólaló hanglegyítését és szónoki tehetségét bírálja. Fontos közügyről lévén szó, átcsap a személyeskedés nagy kiterjedésű terere és megteremti

az alkalmat a guny és komolytalan hahojá megnyilvánulására.

És ez bizony, be kell ismerni és be is látja, érzi mindenki, hogy a vidéki sajtó komolysága, tekintélye ellen nagy teletlenség.

Tollharcot vívni, érvelni és contrázni egy fontos ügy körül, az igenis di séretes, helyeslésre talál. Hiszen az ellenvélemények megnyilatkozása csak a szőnyegen lévő ügyet viszi előre, mert a komoly vita kapcsán tisztázódnak a vélemények, tömörülnek az érvek, kialakul az érdek, mely a közé. Komoly tollharcból, komoly ügyben, komoly érvekkel küzdve csak jó szarmazhatik. Hiszen a város, a közönség, a jelét érdekében küzdenek ilyenkor a sajtó hivatalos miveltői, a nagyközönség ellenőrzése mellett. Az ilyen küzdelem — ismételve hangsúlyozzuk — dicséretes, mert mindenkor a közért van. De sajnos gyakran megtörténik, hogy a szenvedély gyakran elragadja a sima papiroson a tollat és a máskor szelid írószer a csunya, közönséges személyeskedésre vetemedik. És ez bizony nem használ a köznek. Ilyenkor háttérbe szorul a cét, amelyért megindult a komoly vita és helyébe előtérbe tolaszik a felgyülemlett sárga epe szőlőtte cikk, mely csordullig van teli egyéni elfogultsággal és semmiképpen nem illik bele a

köz céljaira szentelt hasábok soraiba, ilyenkor elveszti komolyságát az amugy köztiszteltben álló sajtótermék és — amint fentebb írtuk — a publikum kíváncsiságát a mulatozásig fokozza.

Nem lenne szabad megfélekeznie magáról ennyire egy komoly lapnak sohasem. Hiszen a legszebb mondásait, a legélesebb harsogását a komoly vidéki újságírásról egy cikkével, ennek néhány sorával kiméletlenül — s talán tudtán kívül — a gyoncsapja. Mi marad akkor, ha az olvasóközönség le vonja a konzekvenciákat?

Privát ügyeket privát uton intézzünk el, ne pedig a nagy nyilvánosság előtt a sajtóban, az amugy is lekicsinyelt vidéki sajtó rovására.

A világitásról

már Isten tudja, hánszor sirtunk el e helyen jeremiádokat. Azt talán mondanunk sem kell, hogy eredmény: semmi. Minden maradt a régi-ben, és a jó öregek, akik azt az elvet vallják, hogy nem kell éjjel világitani, mert éjjel minden rendes ember otthon pihen, ágyban, párnák között, igazoltnak látják kedves tételüket.

Nem fogjuk most előről kezdeni a dolgok meséjét, nem részletezzük az amugy is jól ismert tarthatatlan állapotok egyes kiválóan érdekes esetit, hanem ide szurjuk az alábbi híreskét, mert úgy hisszük, hogy

mi reánk is éppen olyan mértékben vonatkozik, mint a hasonló világitási-betegségben szenvedő városkára, ahol az eset megtörtént. Ime a hír:

„Mi boldog pestiek, sokszor panaszkodunk arról, hogy Budapest világitása nem elég jó. Pedig a vidék milyen messzeségben van mitőlünk! Ime egy hír a székesfehérvári „Dunántul” című lapból:

Pofonvágtaunk egy urat tegnap este a Szent István-utcában. A szenvedő partner nem tudta megállapítani, hogy ki volt a támadó. Nem is tudja hol kezdjen elégtételt venni és milyent. Nekünk csak az a fontos, hogy a város közepén nem lehet megismerni, hogy kitől kap valaki pofont. Nem lehet, mert sötét van. Ezt adja okul a pofoncsapott ur. És mi ezt el is hisszük neki, mert az az utca tényleg olyan sötét, mint a többi utca. Mindenesetre kívánatos volna, hogy az utcákat legalább is annyira kivilágitás, hogy az ember ne csak a pofon kviáitása után sejt-hesse, de szemmel is megállapíthassa, hogy kitől kapta.”

Ez a hír nem is annyira hír, mint inkább kómikusán beállított vidéki eset, amiről a Pesti Napló „Tarka Krónika” rovatában emlékezett meg legutóbbi számában. A mucsai boldondériák kertülnek napvilágra a fenti rovat soraiban. Ide került ez a kis eset, a vidéki világitás teremtette helyzet.

Nem is kell gondolkodnunk, önként eszünkbe jut, hogy bizony ugyancsak nálunk is éppen így lehet. Mirőlünk, a mi világitásunkról is írnak majd a nagy fővárosi napilap hasábjain, de nem a komoly cikkek közt, hanem szintén a „Tarka Krónika” soraiban.

Milyen hálás téma is ez a naptárvilágitás. Kifogyhatatlan, humora bő, ki nem apad soha.

Hassanak oda az illetékesek, hogy a mi városunkban ne történhessék a fentéhez hasonló eset.

Ha szereti az egészségét,
csakis „DENIKO” szivart és szivarkát szívjon!

M E R T:

a „Deniko” gyártmányokból a főfájást, köhögést és a rekedtséget előidéző szabad állapotban lévő nikotin egy szabadalmazott eljárással kivonatott, míg a dohány ízét és zamátját szolgáltató, az egészségre nem ártalmas, legtöbbszörre almasavhoz és citromsavhoz kötött nikotint továbbra is élvezheti. — Ugy az általános eladási, mint a bel- és külföldi különlegeségi dohányok, szivarok és cigaretták kaphatók denikotizálva BAJÁN KIZARÓLAG, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t.

Budapest, nikotinmentes dohánytermékek árusító vállalatának bajai fiókjában

Drescher Gyulánál.

Bál-naptár.

Bő tartalma lesz az idei báli szezon. Az alább közölt estélyek már egészen perfektuáltak, de ezeken kívül még jó néhány, kellemesnek ígérkező est van tervbe véve. Ezideig a következő báli estélyekre kerül a rendezés:

1914. jan. 10. Három Kázmér. (Ipartestület)
 1914. jan. 11. Kath. Nőegyl. estélye.
 " " 24. B. S. E. teacstélye. (Casino)
 1914. jan. 30. Saharai konzul főpróbája.
 1914. febr. 1. Saharai konzul előadása.
 1914. febr. 7. B. S. E. teacstélye. (Polg. Olv. Egylet.)
 1914. febr. 13. Arany kakas, főpróba.
 " " 14. Arany kakas előadása.
 " " 21. B. S. E. teacstélye. (Nemzeti.)

A B. S. E. előadásait és a teacstély keretében előadandó cabaretszámokat Kiss Pál Károly színész, Kovács Sándor és dr. Moder Géza rendezik.

Izr. Nőegylet teazsurja.

Illatozó, szindus bokrétaival hódolt a „Bajai Izr. Nőegylet” Kiss József művészetének, ünneplésének. Csokorba kötötte a legszebb virágszálakat és a szerényseben ragyogó bokréta szeliden beleillesztette az egész ország fonta koszorúba. Nagy virágos kertből válogatta össze a virágszálakat, Kiss József szebbnél szebb költeményei legjavát. Városi közönségünk legjavából az interpretációkat. A művészi programszámokat a bajai publikum válogatott elítélte élvezte teljes odaadással, mély megértéssel. Prologus, szavalat, ének és zongora hangjai, a hallgatóság zúgó tapsa harsogtatta meg a terem csendjét.

Prologust mondott el dr. Monostori Gyuláné, egyszerűen, természetesen kedvességgel nagyszerűen. Az irodalmi becsű prologus Lemberger dr. aranytollalól eredt. Percekig tapsolta a közönség úgy az előadót, mint a szerzőt.

A „Rab asszony”-t szavalta Reich Bélané mély átérzéssel, kiemelve minden rejtett szépségét a nagyhatású balladának. Schön Ödönne finoman simuló zongorakísérettel nagyban emelte a tetszést.

A tapsvihár előtte után „Jehova” hangzott el remekben dr. Bruck Aurélné és dr. Bruck Aurél szavalatában. Ezt a hatalmas alkotást, ennek minden sorát, belső gondolatát így, ennyire hozzátérően, belső megértéssel, érzéssel előadni még nem hallottuk minálunk. Az őszintén átértett interpretálás könnyekig meghatotta a közönséget.

Két kis műdal az „Anyaszív” és a „Fogytán a rim” c. hangzott el kedves melódiában Krausz Mancsi ajakáról.

Finom hangjával, bájos közvetlenségével, a tőle már megszokott keresetlen egyszerűséggel, nagy, szinte művészi tudással énekelte el a két nehéz dalt jászai könnyűséggel. Zongorán Löwinger Jenőné kísérte ügyesen, precízen, érzéssel és megértéssel. Percekig zúgott a taps, a közönség ünnepelte a közreműködőket.

Dicséret illeti meg a rendezőseget, nagy, komoly és nehéz munkát végzett, de eredménye és művészi becsé maradt fáradozásának.

ff.

Liceális előadás.

A bajai liceális bizottság tegnapi kezdette meg nagyfontosságú kulturális munkásságát, a mely a liceális előadások rendezésében áll. Az első előadást az Ipartestület javára az Ipartestületben rendezte a bizottság, amelynek elnöke megnyitó beszédet mondott és néhány szóval kimentette a bizottságot, hogy már két ízben kellett az előre hirdetett előadást megváltoztatnia. Megemlítette, hogy ennek nem a bizottság az oka, mert a decemberre hirdetett Hermann Antal egyetemi s a tegnapi hirdetett Ispánovits Sándor reáliskolai tanárok nem érkeztek meg, anélkül azonban, hogy a bizottságot értesítették volna. A közönség szíves elnézését és további jóindulata támogatását kérte tehát az elnök a bizottság működése részére.

Ezután hirtelen összeállított program keretében Heller Richárd polg. iskolai igazgató tartott érdekes és tanulságos előadást arról, hogy az emberi kultúra hogyan hajtotta a fejlődés szolgálatára a lüzet, vizet, szelet, gőzt és a villamoságot. Sok helyütt költői szarnyalású előadás nagy tetszést kellett.

Az aradi galambkiállítás a galambversenyen, mely folyó évi január hó 1-én volt megtartva, Horváth Gyula bajai galambtenyésztő garmajai az I., II. és III. díjjal lettek kiüntetve.

Hírek.

Kiss József üdvözlése.

Kiss Józsefet a vasárnapi estély alkalmából az Izr. Nőegylet a következő távirattal üdvözölte:

Nagyságos

KISS JÓZSEF urnak

Budapest.

A Bajai Izraelita Nőegylet az Ön ünnepelt nevének lobbója alatt ma Kiss József estélyt rendezvén, ezalkalmából meleg szeretettel, hódoló tisztelettel köszönti a nemzet jó öreg cigányját, szívből kívánván, hogy varazslatos nyírrettyűje még sokáig, igen sokáig gyönyörködtesse költszelének lelkes híveit.

A vigalmi bizottság nevében:

Dr. Lemberger Árminné,

Weidinger Dezsóné.

A körörvosok látogatási díjairól szóló vármegyei szabályrendeletet a belügyminiszter módosító pótlás végett visszaküldte a várnegyhez, mely legutóbbi közgyűlésen a kivant módosításokat eszközölte s az iratokat jóváhagyás végett újból fötérjesztette.

Gondnokság alatt. Fabok János újvidéki, Burkovszky Géza szabadkai fogházőrmester, Bejadi István bajai, Stecz Péter garai, Cseke Károly bácskossuthfalvai, Lolosy Lidia pacséri, Kádai János magyarkaniszlai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyeztek.

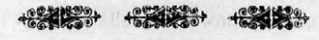
A pörbolyi betörőhajtsza. Olvasóink bizonyára emlékeznek, hogy 1913. év nyarán egy betörő hajtszoltak a bátai órs csendőrei Pörbolyón. Ezen betörőhajtszában résztvevő pörbolyi vasutállomás személyzete közül Borkovics Ferenc váltókezelő és Bíró Ferenc málházó is. Most — amint bennünk értesítnek — Borkovics és Bíró a csendőrpáncsnokság útján 300—300 korona jutalmat kaptak a betörőhajtszában tanúsított bátor magavisolettük elismeréséül.

Veszedelem lövöldözés folyt le a múlt héten Bácsbokodon. A szomszédos Bácsborsód község csendőrsége tudomást szerezvén a dolgról, átment Bácsbokodra s összefogdosta a jó kedvű lövöldözőket. Igazolással után szabadon bocsájtotta őket, de az eljárást megindította ellenük.

Életbe lépett a fiatalkoru bűnösök-ről szóló új törvény. A múlt héten életbe lépett a fiatalkoru bűnösökről szóló új törvény, amelynek legfőbb ismertető jele, hogy kivételes helyzet teremt, szinte privilégiumot ad a 18 évesnél fiatalabb embereknek, a bűnözésre. A rendőrbíró — az új törvény szerinti — a 12 évesnél

öregebb és 18 évesnél fiatalabb bűnösök számára próbaidőt engedélyeztetet fiatalkoruakat, vagy az eddigi gyám helyett más gyám kinevezetését kérheti az árvászkéltől, hogyha a fiatalkoruak bűnözésére való hajlandóságát látja és kellő vagy gyám nem gyakorol a szülő felügyeletet. Az új törvény alapján a rendőrbüntetőbíró állandó felügyelet alatt tarthatja a fiatalkoru bűnözőket, külön kimutatást tartozik vezetni róluk. Érintkezésbe léphet a patronázs-egyesületekkel, az árvászkéltől megkapja a gyámok jelentését. Olyanokat, akik 15 évesnél fiatalabbak, az állami gyermekmenhelybe utalhat. A bajai rendőrség munkateljesítési képességét erősen próbára fogja tenni az új törvény.

Szerk.: FISCHEL FERENCZ.

12951. tkv. 1914. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY és FELTÉTELEK.

A bajai kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Csíhás Imre bajai ügyvéd által képviselt Veric József kiskoru Veric Mária, kiskoru Veric Antal és kiskoru Veric József csaláljai lakosok ellen 700 korona tőke, ennek és pedig 400 korona után 1912. évi február hó 24. napjától járó és 300 korona után 1912. március hó 26. napjától járó 8% kamatai, 125 kor. 50 fillér perbeli, 30 kor. 30 fill. előző árverési keresi költség és ezután 30 kor. 30 fillérben megállapított és a még felmerülendő költségeink kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. és következő §-ai, valamint az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó és a bajai kir. járásbírószág területén levő és a csaláljai 2274. tkvi számu betétbeli 2567. hrszamu 2 hold, 1320 négyszögöl területű Bódó dűlőben levő szántóföldre, illetve szőlőföldre 2460 kor. kiküldtési árban csendel elrendelt és annak Csátalja község hazánál 1914. évi február hó 26. napjának délutáni 4 óráját kiűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kiküldtési ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

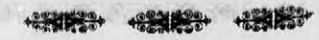
Árverezők a kiküldtési ár 10%-át készpénzen vagy óvadékképes papírral a kiküldtött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az első részletet 15 nap, a másodikat 30 nap és a harmadikat 45 nap alatt mindig az árverés napjától számítot, de mégis az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival együtt bajai kir. adóhivatalt, mint bírói letétfelmentárnál az ide 2 pldnyban és kellő fényetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizesse be.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A részletes árverési feltételek ezen kir. jbróság, mint tkvi hatóság irattárában és Csátalja község előjáróságánál megtekinthetők.

Baja, 1913. évi november hó 29-én. Dr. KÓSA KÁROLY s. k. kir. jbró. Kihátnyí hitelű: NOZDROVICZKY s. k. kir. teleklönyvezető.

Hirdetések
jutányos áron
felvétetnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Uj szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség
szives tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz.
alatt

szállítási vállalatot

létesítettem,

Elvállalok mindennemű vasuti és
hajózási fuvarozást valamint
butor szállítást és

egész költözködések
jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszol-
gátlásról biztosítom a t. közönséget,
egyben nagybecsű támogatását kérem
és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

Elvállal mindennemű
díszes vasrácskapuk, üzleti
vasredőnyök, sírrácsok, ujon-
nan szabadalmazott
fürdőszobák készítését
Költségvetéseket és rajzokat
díjtalanul készit.

**Tengeri
moslák
!eladás!**

Szarvasmarhának,
lónak, sertésnek kitűnő
takarmány. Hektója 80 fill.
Kapható Spitzer Károly és
Fiai szeszgyárában Baján.

Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“
hasznalata után. Üvegeje 1 kor.,
postadíjjal 1.40 kor.

48 óra alatt elmulasztja
a kéz-, láb- és hónaljzadást,
1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,
3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlatásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlatási súly érhető el.
Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovak-
nál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bér-
mentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE. „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tuda-
mására hozni, hogy

úriszabó üzletemet

Mátyás király-tér 10-ik szám alá,

(járásbíróság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat.

Javitást és vasalást elfogadok jutányos áron.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel

Babocsay Károly.

**INGYEN, ráfizetés nélkül becsereél öreg, használt
gramofonlemezeket ujakra WAGNER
„Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. szám.**

Árjegyzék ingyen.

Cimre ügyeljen.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és
vizvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca
16-ik szám alá, saját házába helyezte.

**A legjutányosabb
áron eladó**

egy teljes konyhabutor a leg-
modernebb kivitelben, mely áll:
1 konyha-szekrény, 1 asztal,
1 gyuró-deszka, 1 vágódeszka,
1 fászlada, 2 szék, 1 hokedli,
1 sámlí és 1 személtáladó .

Teljes tisztelettel

Hegedüs József
épület- és butorasztalos
Baja, Rókus-utca 43.

Egy jó ház-
ból való fiu

t a n u l ó u l

a z o n n a l
felvétetik

e lap kiadójánál.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. köz-
önséget, hogy a „Bajai Független
Ujság“, a „Bajai Hírlap“ és a „Baja“
kiadóhivatala közt az árverési hirdet-
mények, családi értesítések és felül-
fizetések hirdetési áraira nézve a
következő megállapodás jött létre:
Ingó árverési hirdetmény . . . 8 K
Ingatlan árverési hirdetmény . . . 15 K
Csődhirdetmény 20 K
Eljegyzési hír 3 K
azzal a megjegyzéssel „min-
den külön értesítés helyett“ 5 K
Házassági hír 3 K
Gyászjelentés a szövegben . . . 5 K
a hirdetések közt 3 K
Részvét köszönő nyilatkozat . 3 K
Felülfizetések közlése soron-
ként 20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

Javitásokat azonnal
és olcsón eszközöl.

Szivattyus kutak
jó karban tartását évi kezelésre
elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnagyításokat
KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész
Baja, Szent István-tér II-ik szám.
(Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb
kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámsapás által okozott tűzkárokat is
negtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelke-
zésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltá-
nyosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dúš raktárát elsőrendű

varró-, kötőgépek-, kerékpár- és grammofon-
okból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyekben a legjutányosabban eszközöltetnek

— Kedvező fizetési feltételek! —